

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«ОСНОВИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАТЬКІВ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність І11 Дитячі та молодіжні служби

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Основи психолого-педагогічної культури батьків
Викладач (-і)	Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна, доктор педагогічних наук, професор
Контактний телефон викладача	0508157946
Е-mail викладача	roksoliana.zozuliak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за попередньою домовленістю кожна друга середа з 13.30 до 15.00 <i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю Viber (+3800508157946) в робочі дні з 9.30 до 17.30
2. Анотація до освітнього компонента Програма вивчення вибіркової дисципліни «Основи психолого-педагогічної культури батьків» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка» підготовки бакалаврського освітнього рівня. Предметом вивчення освітнього компоненту є психолого-педагогічна культура батьків. Структуру освітнього компонента становлять змістові модулі: 1. Теоретичні засади психолого-педагогічної культури батьків. 2. Методичні аспекти психолого-педагогічної культури батьків.	
3. Мета та цілі освітнього компонента Мета та цілі курсу розширення знань студентів із питань сімейного виховання, підготувати майбутніх фахівців до вміння працювати з батьками задля підвищення їх педагогічної та психологічної культури, формувати готовність до батьківства; виховання правильного та відповідального ставлення роботи з батьками у питаннях виховання дітей, попередження та уникнення можливих помилок та недоліків у процесі сімейного виховання.	
4. Програмні компетентності та результати навчання <i>Інтегральна компетентність</i> – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі соціальної роботи в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності (ЗК): ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	

ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК-15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК-12. Здатність ініціювати соціальні зміни, які сприяють адаптації та соціалізації дітей та молоді у сучасному суспільстві. СК 13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм. СК-15. Здатність взаємодіяти з дітьми та молоддю, представниками
Програмні результати навчання РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід. РН 19. Залучати особистісні ресурси осіб, які звернулися за допомогою, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин. РН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

5. Організація навчання			
Обсяг освітнього компонента			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	12		
семінарські заняття	18		
самостійна робота	60		
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
7	231 Соціальна робота	4	вибіркова

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Змістовий модуль 1 «Теоретичні засади психолого-педагогічної культури батьків»			
Тема 1. Теоретико-методологічні основи сімейного виховання	4	2	8
Тема 2. Особливості виховання у різних типах сімей		6	8
Тема 3. Психолого-педагогічна культура батьків: поняття, складові, рівні сформованості	2		10
Змістовий модуль 2 «Методичні аспекти психолого-педагогічної культури батьків»			
Тема 4. Проблема формування психолого-		2	10

педагогічної культури батьків			
Тема 5. Шляхи і засоби підвищення психолого-педагогічної культури батьків	6	6	14
Тема 6. Роль батьківського спілкування у вихованні дитини		4	10
ЗАГАЛЬНА К-ТЬ	12	18	60

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
	Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
	Семінарське/практичне заняття	45
	Самостійна робота	10
	Контрольна робота	45
	Максимальна кількість балів	100
	Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю. Підсумкову оцінку за семінарські/практичні заняття вираховуються за формулою середнє арифметичне від загальної суми оцінок множиться на ваговий коефіцієнт 9. Максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 45 балів.	
Вимоги до письмових робіт	Неприпустимі плагіат та списування. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Студенти повинні виконати контрольну роботу для перевірки здатності(ей) продемонструвати розуміння питань використання навчальної літератури та інших джерел інформації, продемонструвати практичні навички, здатність застосовувати та інтегрувати отримані знання (поєднаємо теорію та практику з тим, як це знадобиться у професії), що складається з тестових питань, практичного та творчого завдань. На кожен семінар студенти повинні прочитати необхідну навчальну та наукову літературу, законспектувати необхідні цитати, які дають відповіді до семінарських питань, вивчити відповідний матеріал із підручників, виконати практичні завдання (зазначено біля кожного семінарського заняття).	
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 45 балів	
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань. Вчасно виконано самостійну роботу та написана контрольна робота. Зарахування пропущених занять без поважних причин	

	відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування).
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. У формі тестів на дистанційній платформі.

7. Політика освітнього компонента

При організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: [Положення про самостійну роботу студентів](#); [Положення про організацію освітнього процесу](#); [Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів](#); [Положення про практику студентів](#); [Положення про рейтингову систему оцінювання знань](#); [Положення про академічну доброчесність](#); [Положення про екзамени та заліки](#); [Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг](#); [Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти](#).

Також неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку.

Обов'язковим є для отримання допуску до заліку є відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку.

Неформальна освіта: студент може отримати додаткові 5 балів за сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до балів самостійної роботи.

8. Рекомендована література

Базова

1. Алексєєнко Т. Ф. Формування компетентності молодшої сім'ї у вихованні дитини та подоланні конфліктів. Гуманістично спрямований виховний процес і становлення особистості (Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді): 36. наук. праць / За ред. О. В. Сухомлинської. Київ: Інсайт, 2014. Кн. I. С. 192 – 197.
2. Банник Л. Причини та шляхи подолання подружньої дисгармонії. Журнал для батьків. 2018. № 2. С. 26 – 29.
3. Батищева Г. О., Зайцева З. Г. Робота соціальних служб для молоді з молоддю сім'єю (методичні рекомендації). Київ : А.Л.Д., 2018. 100 с.
4. Капська А.Й Соціальна робота з проблемними сім'ями : Посібник . Тернопіль, 2016.
5. Кравець В. П. Психологія сімейного життя: навч. посібник. Тернопіль: 2015. Ч. 1. 311 с.
6. Максимова Н.Ю. Безпека життєдіяльності: Соціально-психологічні аспекти алкоголізму та наркоманії : Навчальний посібник. К.: Либідь, 2016. 328 с.
7. Максимович О.М. Особливості виховання дітей із розлучених сімей : Навчально-методичний посібник. К., 2004. 140 с.
8. Організація роботи з батьками / Упор. Юзефік Л.О. Тернопіль : Астон, 2002. 168 с.
- 9.Повалій Л.В. Виховання підлітків у неповній сім'ї : Навчально-методичний посібник. К., 2008. 104 с.
10. Проблемні сім'ї : діти і батьки / Ю.М.. Якубовська. К., 2018. 137 с.

Допоміжна

1. Ковбас Б., Костів В. Родинна педагогіка: У 3-х т. Том І. Основи родинних взаємовідносин. Івано-Франківськ, 2006. 288 с.
2. Левчик, Н. Шкільні програми з підготовки молоді до батьківства в США та Великій Британії. Трудова підготовка в закладах освіти. 2016. № 3. С.44-48.
3. Логвінова, М. В. Зловживання батьківськими правами : постановка проблеми. Вдосконалення правового захисту та основних свобод людини і громадянина [Текст]: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та аспірантів. Ів.-Франківськ, 2017. С.82-87.
4. Луцик, Д. Мирослав Стельмахович про педагогічний всеобуч батьків Проблеми української народної педагогіки. Теорія і практика [Текст]: збірник наукових статей. Ів.-Франківськ, 2015. С.10-15.
5. Максимова Н. Профілактика алкоголізму та наркоманії: соціально-психологічний аспект. Соціальна політика і соціальна робота. 2018. № 3-4. С. 126–136.
6. Молода сім'я: проблеми та умови її становлення / За ред. проф. А.Й.Капської. К.: ДЦССМ, 2015. 184 с.
7. Пушкарук, І. Ретроспективний аналіз зміни образу батька в культурно-історичному розвитку людства. Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія [Текст]. Ів.-Франківськ, 2013. Вип. 18, Ч.1. С. 117 - 124.
8. Стрельник, О. Батьківські практики у сучасних молодих сім'ях: [соціалізація особистості] . Соціальна психологія. 2016. № 6. С. 62-70.
9. Сушко, О. Виховання в сім'ї: [тренінгове заняття для батьків] Відкритий урок. Розробки, технології, досвід. 2012. № 1. С. 78-79.
10. Тюття, О. Генезис предметної сфери батьківства в історико-культурній перспективі Вісник Київського національного університету ім.Т.Шевченка [Текст]. 2015. Вип. 3. С. 47-51. – (Серія: Психологія. Педагогіка. Соціальна робота).

Інтернет-джерела

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: zakon.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України :<http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>.
3. Офіційний сайт Кабінету міністрів України : <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України :<http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>.
4. Офіційний сайт Мережі аналітичних центрів України : <http://www.intellect.org.ua/>.
5. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 231
6. Спільнота активних освітян: vseosvita.ua
<http://lib.ru.if.ua>. - Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
- 7.<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
8. Наукова бібліотека наці<http://hklib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
- 9.<http://pl.bookos.org/> - електронна англomовна бібліотека

Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна,
доктор педагогічних наук, професор,

професор кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи